

www.parohiaserbanvoda.ro

Cuvântul care zidește

NU LIPSI DE LA LITURGHIA EUCARISTICĂ,
PENTRU CĂ EA NU ESTE COMPLETĂ FĂRĂ TINE!

50 DE ANI DE LA ÎNVEȘNICIREA SFÂNTULUI PREOT MUCENIC CONSTANTIN SÂRBU

DUMINICA A 20-A DUPĂ RUSALII
(*Invierea fiului văduvei din Nain*)

SF. PROROC IOIL; SF. MC. UAR;
SF. CLEOPATRA;
SF. CUV. IOAN DE LA RILA

Puțin cunoscut de noi, Sfântul Constantin Sârbu a fost ales și chemat încă din pruncie la o viață în slujba lui Dumnezeu, o viață însă plină de multe dureri și amare umilințe și nevoințe. Cu un curaj nemaipomenit, cu o tenacitate de neegalat, cu o râvnă nemaiîntâlnită pentru Dumnezeu și cu deplin devotament pentru cei săraci și nevoiași, viața sa a fost o Liturghie înlăcrimată, slujind în genunchi lui Dumnezeu și lucrând cu durere în suflet pentru orice semen aflat în necaz sau înlănțuit de păcat.

Traiful foarte aspru încă din fragedă pruncie l-a făcut să lupte până la sânge pentru orice realizare din viața sa și chiar dacă întâlnea obstacole nefiresc de dure în absolut tot ce făcea, cu inteligența sa deosebită și cu multă insistență căuta noi și noi metode de a-și atinge ținta.

Dintr-un memoriu pe care Părintele Constantin Sârbu l-a adresat în anul 1962 Patriarhului Justinian pentru a obține sprijin în ridicarea domiciliului obligatoriu pe care îl avea în Bărăgan și a i se încredința o parohie în București – document interceptat de Securitate și care nu a mai ajuns la destinație – aflăm despre viața și activitatea Părintelui Constantin Sârbu de la nașterea sa până la arestarea din 1954.

Orfan de mic, este crescut de bunica sa

Din acest memoriu (și nu numai) aflăm câteva date biografice. Născut în 10.01.1905 în com. Cavadinești, jud. Galați, într-o familie de pălmași, țărani

La 4 februarie 2025,
Biserica Ortodoxă Română
a proclamat oficial canonizarea
a 16 noi sfinți români,
printre care și pe Sfântul Preot
Mucenic Constantin Sârbu.
Rând pe rând, odată cu data lor
de pomenire din calendar,
sfinții au avut parte
și de proclamarea locală
a canonizării lor, de regulă
aceasta făcându-se
la mănăstirea unde au viețuit
sau la o catedrală a eparhiei.
Sfântului Preot Mucenic
Constantin Sârbu nu i se va face
anul acesta proclamarea locală
a canonizării, ci anul viitor.

Cu toate acestea,
anul acesta va fi prima sa
prăznire, făcându-i-se
toate cele spre cinstire,
în data de 23 octombrie.

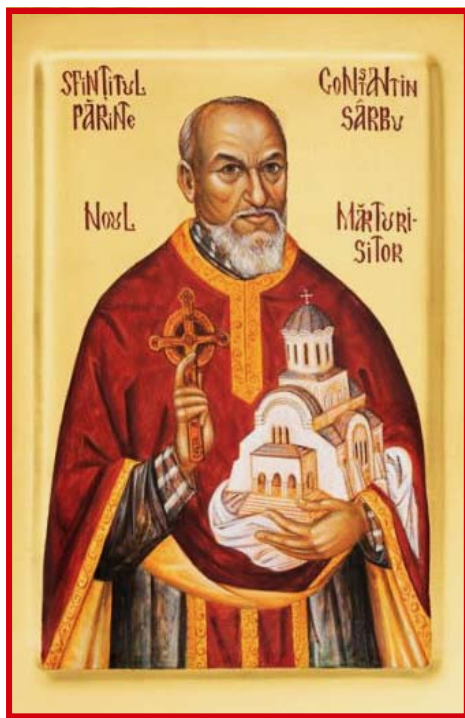

săraci, fără pământ, care munciau cu ziua, micul Constantin rămâne orfan de mamă la vârsta de un an, pe când aceasta dădea naștere surorii sale. La aflarea vestii, tatăl a făcut un șoc nervos din care nu și-a mai revenit complet niciodată. Din acel moment, bunicii paterni, tot pălmași și ei, îl iau în îngrijire pe nepotul lor. Familia se mută mai apoi la Galați. Traiful lor era unul de subzistență, toți ai casei muncind la câmp. Abia dacă puteau pune pe masă veșnicul borș de știr.

În condiții de sărăcie extremă termină Școala primară din Galați ca premiant I. Se mută în com. Smârdan, bunicul moare, iar bunica și nepotul sunt alungați din casa familiei, într-o noapte, de noră și-și găsesc sălaș într-o cameră părăsită din curtea bisericii. Viața va deveni și mai grea pentru Constantin și

bunica sa. Dar aceasta îl va crește pe copil cinstit, muncitor, credincios și luptător. Constantin va părăsi 4 ani școala pentru a munci, pentru a se întreține pe el, pe bunica sa și chiar și pe tatăl său. În anul 1919, la 15 ani, intră la Seminar cu bursă, al treilea din 500 de candidați. Face câte 2 ani într-unul. Spunea că: „Învățam flămând și gol, ca să scap odată de mizerie și de suferință. Ultima clasă, a VIII-a, am dat-o la Centrul Seminarial din Roman, călătorind pe tampoanele de la coada trenului, pentru că nu aveam bani.”

„Dar în mine, cu toată viața aspră pe care o duceam, s-a născut dorința de a învăța carte mai multă, așa încât copiii mei să nu mai sufere viața crâncenă pe care am suferit-o eu. De aceea m-am hotărât să-mi iau o Licență. În toamna anului 1925 m-am înscris la Facultatea

de Teologie din București și la Conservatorul de muzică. Până să pot ocupa un post de cântăreț bisericesc – aproape doi ani de așteptare – am dormit pe jos într-o mansardă din Piața Amzei, iar după ce gazda nu m-a mai primit, fiindcă nu puteam plăti, am dormit în Gara de Nord, în sala de așteptare.”

„În vremea studenției m-am fixat vreme de patru ani în planul de misiune al Bisericii Zlătari, în mod gratuit și administrativ și colaborator al celor două reviste: *Ortodoxia* și *Fântâna darurilor*.”

Preot la Catedrala episcopală din Huși

Se căsătorește cu Maria K. Constantinescu, sora profesorului universitar D. G. K. Constantinescu, licențiată în Litere și Filozofie și scriitoare, însă după 4 ani de opoziție acerbă a familiei înstărite și suspuse a soției. Acești ani însă au costat-o pe Maria pierderea sănătății, îmbolnăvind-se grav de ficat.

Părintele Constantin este numit preot la Catedrala episcopală din Huși, la 1 septembrie 1934. O altă etapă dificilă din viața sa începe. Se va ocupa de organizarea Școlii de cântăreți bisericești și de zidirea azilului de bătrâni. Va strânge bani pentru construcția unei noi școli. Închiriază o clădire pentru funcționarea școlii: „Am organizat școala după modelul seminarial: cu bibliotecă, farmacie, repetitor etc., obținând de la forurile în drept, după mari stăruințe, ajutorul necesar. În anul următor am organizat, în două săli aparte, un internat cu cantină, unde elevii, copii de țărani săraci, care trăiseră până atunci în promiscuitate pe la gazde, puteau să doarmă și să ia masa pe un preț derizoriu. Fondurile școlii,

45.000 lei, adunați în 50 de ani de existență, le-am sporit în timp de patru ani, cât am stat acolo, la 750.000 lei!”

Duce o muncă dincolo de limite pentru a strânge bani și materiale pentru un azil de bătrâni. Rezultatul: «Peste doi ani, în 1938, cele 22 de camere, 4/4 m, plus hol și dependențe erau gata. Când l-a vizitat episcopul, însoțit de Dl. Prof. Boroianu, a declarat: „Speram să găsesc un azil format din 2-3 camere și găsesc un palat!”» Va spune mai târziu: „Căci dacă fiecare preot din cei 11.000 câți eram ar fi făcut fiecare câte un azil cu câte 22 de camere, în care să poată încăpea câte 100 de bătrâni, ca în azilul meu din Huși, 1.100.000 de bătrâni ar fi putut găsi adăpost și hrană în aceste cămine.”

Construiește Biserica Sf. Împărați Constantin și Elena-Vergului

Curând soția Părintelui primește un post de profesoară la un liceu în București, iar Părintele „parohia *Parcul Călărași* – Vergu, nou înființată în octombrie 1938, fără biserică, fără casă parohială, fără teren și fără salariu timp de doi ani.”

Cartierul Vergului era unul foarte sărac, cu oameni la limita infraționalității din cauza extremei pauperități. „Singurul om care se mai străduia în vremea aceea să facă și operă culturală era doctorul Victor Gomoiu, Directorul General al Spitalului *Sfânta Elena* din cartier.” Părintele obține o cameră mică și igrasioasă la subsolul Spitalului și face o primă capelă: „mi-am adus masa din casă, icoana și candela mea. Am făcut prima slujbă de Crăciunul lui 1938, însoțită de predică. Lume foarte puțină: 7-8 persoane.”

„Paralel cu acțiunea aceasta, am întreprins, cred, ceva mai pozitiv: ajutorarea familiilor nevoiașе în tot cursul anului; la Paști și la Crăciun, 200 de familii primeau câte o pungă de 10 kg alimente: slănină, făină, săpun etc., iar iarna și lemne, cei mai lipsiți. Doctorul Iancu Dinu și doctorița Maria Ursulescu dădeau consultații gratuite bolnavilor, iar biserica le dădea gratuit medicamente.” Și acestea sunt doar câteva exemple din ceea ce a făcut pentru oamenii nevoiași.

Șapte ani a activat Părintele în biserica-pivniță! Între timp se va ocupa de construirea bisericii parohiei: obținerea terenului, strângerea fondurilor și a materialelor. O luptă inumană, dar în care l-a ajutat rugăciunea și milostenia pe care o făcea.

«La 28 iulie 1943 puneam piatra de temelie a bisericii, cu mare alai și cu mare bucurie. Biserica era prevăzută cu o sală de conferințe la subsol, modernă,

în care încăpeau, ca și în biserică, peste 2000 de persoane. Model de biserică pe care nu-l văzusem nicăieri. Biserica mea trebuia să fie o biserică misionară. Sala de jos trebuia să dea învățătură sfântă tuturor, celor simpli și celor învățați, printr-un sistem de misionariat laic – în sensul Sf. Ioan Gură de Aur – pe care nu-i nevoie să-l expun aici. Alături trebuia să funcționeze cantina pentru săraci, potrivit cuvintelor Mântuitorului: „Milă voiesc, iar nu jertfă”. Apoi orfelinatul, cinematograful religios cu seară de teatru religios etc.»

„La Crăciunul anului 1946 sfințeam, cu ajutorul lui Dumnezeu, capela a doua, tot în subsol. Au început să curgă mii de oameni, cei mai buni creștini din tot Bucureștiul.”

Eforturile sale sunt încununate de finalizarea - la roșu - a bisericii în anul 1948 și sfințirea ei: „de Floriile anului 1948, după zece ani de slujire în subsoluri și pivnițe, avea loc această sfințire la care au luat parte circa cinci mii de suflete.”

Dar o mare nenorocire a făcut ca toată lupta sa să fie și mai dureroasă: soția sa, singurul om care l-a apreciat și ajutat necondiționat, moare de cancer în anul 1941, lăsându-l cu două fete, de 2 și 5 ani. În aceste condiții se împarte, cu multă jertfă, între fete și lucrarea sa misionară și de construcție a bisericii.

Anii '50 vor aduce sfârșitul libertății pentru Părintele Constantin Sârbu. Pe de o parte persoane din anturajul său, care simpatizau cu mișcarea de rezistență sau făceau parte din ea, prin acțiunile lor nesăbuite l-au adus pe Părinte în vizorul Securității. Pe de altă parte se spune că pe sticla ușii Bisericii Vergului apăruse într-o zi icoana Maicii Domnului, fapt ce a dus la un aflus de credincioși care veneau să vadă minunea. Pentru curajul său de a propovădui pe Hristos, în data de 10.01.1954, chiar de ziua lui, Părintele Constantin Sârbu este arestat. Motivul, „activitate anticomunistă”. La 09.10.1954 a fost condamnat la opt ani și trei luni de închisoare, pentru „uneltire contra ordinii sociale”. După condamnare, Părintele Constantin a fost purtat prin penitenciarele de la Jilava (1954-1955), Gherla (1956-1962) și Dej (1955) și în lagărele de muncă de la Poarta Albă (1955-1956) și Salcia (1959). Apoi stă doi ani în domiciliu forțat la Viișoara, în Bărăgan.

Preot paroh la Biserica Sapienței

Se întoarce „acasă” în București în anul 1964. Bătrân, cu sănătatea subredă, fără acoperiș deasupra capului, fără nici un bun personal. În aceste condiții vrea să slujească la Biserica Sf. Împărați Constantin și Elena - Vergului, biserică

construită de el. Pentru că nu se putea, Părintele cere Patriarhului Justinian cea mai săracă parohie. Și primește Biserica Sapienței. Care avea doar câțiva enoriași.

Biserica era o fostă capelă particulară a familiilor Kretzulescu și Lahovari. Fusese pictată de însuși Gheorghe Tattarescu. În anul 1964, când Părintele Constantin Sârbu o ia în primire, era în stare avansată de degradare, la fel și puținele încăperi din jur. Fără oameni, fără nici un fel de resurse financiare și materiale, el însuși fără niciun adăpost, dormind printre ruinele unei încăperi din preajma Bisericii Domnița Bălașa va porni, încredințându-se bunului Dumnezeu, o altă luptă acerbă pentru a reface biserica, a aduna credincioși în jurul ei și a ridica viața liturgică și filantropică în acea zonă a Bucureștilor. De acum încep minunile: în viața Părintelui, a enoriașilor și a bisericii. Mai întâi va fi aceea a venirii primului om, cel care va fi sprijinul Părintelui și va rămâne în istoria bisericii și amintirea credincioșilor. Pe numele său Matilda (Cocuța) Mircea, aceasta locuia în Bucureștii Noi. În acea vreme nu se mai ducea la biserica din cartier și s-a rugat s-o lumineze Dumnezeu unde să se ducă. Într-o noapte visează un tânăr – un înger – care o întreabă: „Vrei să fii mai tare sufletește? Vino cu mine.” În vis o urcă în tramvaiul 20, o duce apoi la Biserica Sapienței și o lasă la poartă. Profund marcată de vis, a doua zi face aievea același traseu. În curtea bisericii află un bătrân preot, Părintele Constantin Sârbu, care-i spune: „Bine ai venit, Matilda Cocuța! Eu m-am rugat lui Dumnezeu să-mi trimită un bărbat ca ajutor. Ce-ai să poți face tu, o firimitură de femeie? Dar poate ai să mă ajuți și tu.” Din acel moment Cocuța a fost trup și suflet alături de Părintele. Deși era o femeie simplă, cu puțină carte, era înzestrată cu calități deosebite: era isteată, muncitoare, răzbatătoare și credincioasă. Va rezolva multe și grele probleme, printre altele intervenind de multe ori pentru avize, aprobări, materiale de construcție - care în acea vreme se găseau foarte greu, cu aprobare - iar pentru biserici acestea nu prea se dădeau.

„Preotul nepereche” al Bucureștilor

Din acel moment au început să se adune ușor-ușor și alți oameni care contribuiau cu ce puteau ei. Se reface biserica, se construiește un pridvor, se face casă parohială. Important este că încep slujbele, Sfânta Liturghie mai ales, iar credincioșii se cheamă unul pe altul să participe la aceste slujbe, care erau –

pentru cei care au luat parte la ele – absolut deosebite. În ultimii ani biserica devenise supraaglomerată, fiind plină încă dinainte de Utrenie. Părintele profesor Ion Buga va povesti experiența sa liturgică avută la Biserica Sapienței: „Ceea ce m-a izbit din început era mulțimea incredibil de mare a închinătorilor într-o așa minusculă încăpăre și înălțându-mă discret pe vârfuri am aproximat numărul celor prezenți, la o oră și într-o vreme când bisericile țării erau aproape pustii. TĂCEREA era absolută iar RÂNDUIALA era perfectă, fapt care și explica, în parte, posibilitatea acelei masive împreună-șederi într-un spațiu atât de smerit. Originalitatea lui (a Părintelui Constantin – n.r.) absolută, printre altele, consta în aceea că liturghia nu o săvârșea doar în Sf. Altar, ci în toată biserica, și nu numai preotul, ci întreg poporul. ÎN BISERICA SAPIENȚEI NU EXISTA NICIUN SPECTATOR; avea darul irepetabil de a-i angaja pe toți total și plenar, încât nici nu-ți dădeai seama cine a săvârșit sfânta taină.”

Bun predicator, bun duhovnic, nu neglijează nici aici munca filantropică, ajutându-i pe cei lipsiți. Se va face toate tuturor. Era însă și aspru când era nevoie. În jurul lui se adună mii de oameni din toate colțurile Bucureștiului, din toate categoriile sociale. Oamenii îl iubeau, îl ascultau, îl ajutau. La un moment dat preotul de la biserica Mihai Vodă, cu puțini credincioși la slujbe, îl întreabă pe Părintele Constantin de ce dânsul are atâția oameni la biserică și el nu. Iar Părintele îi spune că fiecare om are în biserică rostul lui, după puterile, experiența și cunoștințele lui. Adică toți erau implicați în ceva. Comunitatea era vie, lucrătoare prin toți membrii ei.

Harismele Părintelui erau multe. Era văzător cu duhul; când cineva avea o problemă, rugăciunea Părintelui rezolva acel necaz sau tămăduia bolnavii.

Neașteptata plecare în veșnicie a Părintelui Constantin Sârbu

Când Părintele terminase de construit biserica și rezolvase multe probleme practice, când voia în sfârșit să se dedice exclusiv „zidirii sufletelor” cum spunea, Securitatea, care tot timpul l-a supra-

vegheat, îi grăbește sfârșitul. Solicitând la un moment dat pașaport să plece într-o călătorie, ajunge la Securitate, pentru că aceasta nu-i aprobase eliberarea pașaportului. Când ajunge să întrebe despre pașaportul lui, i se spune că-i va fi dat cu o condiție: îi vor fi trimiși oameni la spovedit, întrebările vor fi cele primite de la Securitate, iar răspunsurile vor fi transmise Securității. „Nu pot sluji la doi domni: și lui Dumnezeu și lui mamona” este răspunsul ferm al Părintelui. Din acel moment Securitatea îl va obliga pe Părintele să se opereze de urgență - avea un ulcer din închisoare, spunându-i-se că poate să-și aleagă spitalul, nu și doctorul.

Conștient că nu se va mai întoarce din spital, lasă totul pregătit pentru înmormântarea sa. Plecat la operație, moare în spital pe 23 octombrie 1975. La înmormântarea sa, Arhimandritul Vasile Miron, profesor universitar, va spune despre Părintele: „Dacă m-ar fi întrebat cineva: «Care este cel mai gospodar preot din București?» i-aș fi răspuns: «Preotul Sârbu». «Care e cel mai bun liturghisitor?» – «Preotul Sârbu»... Și așa la toate întrebările cu: «Cine e cel mai bun, în toate domeniile, pe plan spiritual și material?» – tot Preotul Sârbu ar fi fost răspunsul”.

Pentru că mulți oameni aveau deja dovada că Părintele îi ajută de acolo, de sus, fiind încredințați că Părintele este sfânt, în data de 18.10.2023, Părintele Constantin Sârbu, înmormântat în curtea bisericii Sapienței, va fi deshumat. De cum a fost scoasă placa a doua din mormânt, un val de mireasmă s-a revărsat peste cei prezenți. Mireasmă care a durat câteva zile. Credincioși din București și din țară au venit și ei să-l vadă pe Părintele. La 1 noiembrie Arhiepiscopia Bucureștilor a solicitat parohiei Sapienței ca Părintele să fie de urgență reînhumat. Personal cred că deshumarea a accelerat sau a hotărât luarea deciziei de canonizare a Părintelui Constantin Sârbu. Un mare sfânt, care va alina durerile acestui neam. Un preot desăvârșit, numit de unii, asemenea lui Eminescu, „preotul nepereche”. Suntem binecuvântați să-l avem aici, în inima Capitalei. ❀

Maria Buleu

PĂRINȚII DE LA SINODUL I ECUMENIC DE LA NICEEA DIN ANUL 325 ȘI FUNDAMENTUL CREDINȚEI MARTIRILOR

Sinodul de la Niceea
(325 d.Hr.) reprezintă
un moment jubiliar
în acest an, 2025.
Peste tot
în lumea ortodoxă
s-au organizat
celebrări liturgice
și teologice
cu rolul just
de a arăta
importanța
acestui eveniment
nu doar pentru Biserica veche
ci și pentru
creștinismul actual.

Acum 1700 de ani Sfinții Părinți de la Sinodul I Ecumenic se adunau la Niceea în timpul împăratului Constantin cel Mare pentru a formula prima dogmă importantă a Bisericii, care a devenit apoi prima parte a Crezului pe care îl mărturisim la Sfânta Liturghie. Această dogmă era stabilită de Părinți pentru a combate erezia ariană.

Există o legătură importantă între sinoadele Bisericii și teologia martirilor, două teme profund interconectate în istoria creștină, iar înțelegerea lor împreună ajută la surprinderea dinamicii spirituale și teologice a creștinismului.

Primul Sinod Ecumenic, convocat de împăratul Constantin cel Mare la Niceea, a reprezentat un moment de cotitură pentru Biserică, deoarece a oferit un cadru de unitate doctrinară după persecuțiile violente din perioada anterioară, în special din timpul împăraților romani Dioclețian și Maximian. Formularea Crezului de la Niceea – cu accent pe conceptul dogmatic *homoousios*, „de o ființă cu Tatăl” – a fost nu doar o decizie teologică, ci și o mărturisire solemnă a credinței care a întărit comunitățile creștine, marcate încă de memoria martirilor.

Elogiul martirilor în secolul IV este omniprezent în actele sinodale, în scrierile Părinților Bisericii, în special la Eusebiu al Cezareei sau Atanasie cel Mare și în cultul liturgic. Atanasie cel Mare preciza în scrierile sale referitoare

la sinod că: „În această adunare solemnă erau prezenți oameni care purtau în trupurile lor semnele lui Hristos, mărturisitori ai credinței, unii cu ochii scoși, alții cu tendoanele tăiate, alții cu trupurile arse. Aceștia erau mărturia vie a luptelor din vremurile de prigoană.” Cei care au suferit pentru Hristos și erau încă în viață purtau în trupurile lor semnele prigoanei. În sens teologic, martirii erau considerați „atleți ai lui Hristos”, martori ai biruinței credinței asupra morții, iar pomenirea lor în contextul Sinodului de la Niceea subliniază continuitatea între suferința lor și biruința dogmatică a Bisericii.

Eusebiu al Cezareei face în *Istoria bisericească* aluzie la eliberarea Bisericii și confirmarea acesteia prin sinoade, fără să negligeze valoarea jertfei martirilor pentru această stare nouă a creștinismului: „După ce Biserica a fost eliberată, ne-am adunat la un loc, și am ridicat mâinile către cer, aducând mulțumiri pentru cei care au suferit până la moarte pentru credință.”

Într-un sens simbolic, consensul episcopilor de la Niceea era văzut ca o „încoronare” a Bisericii persecutate, iar formularea Crezului – ca o proclamare solemnă a credinței pentru care martirii au murit sau, așa cum reitiera Atanasie cel Mare: „Crezul pe care l-am formulat nu este o noutate, ci aceeași credință pe care martirii au mărturisit-o cu sângele lor.”

Astfel, Sinodul de la Niceea poate fi înțeles și ca un act de elogiul al martirilor:

prin definiția ortodoxă a credinței, Biserica a arătat că sângele martirilor nu a fost în zadar, ci a condus la clarificarea dogmei și la întărirea unității ecleziale. Comemorarea Părinților de la Niceea în calendarul liturgic, de obicei între Înălțare și Rusalii, se leagă tocmai de această dimensiune doxologică – un imn de laudă adus atât mărturisitorilor credinței din arene, cât și mărturisitorilor ei în dezbaterile teologice.

În Biserica noastră Ortodoxă îi prăznuim pe acești Părinți de la Niceea în Duminica a 7-a după Paști, dedicată acestui eveniment special pentru începutul teologiei eclesiale antice. Prăznuirea Părinților este importantă pentru Biserica noastră care, recunoscându-i ca fiind cei care au contribuit la stabilirea adevărurilor de credință ale creștinismului în anul 325, a continuat să clădească pe fundamentul credinței martirilor, așa cum ne spune un condac din liturgica acestui moment festiv: „Sfinților Părinți, ați luptat pentru credința cea adevărată, ați mărturisit pe Fiul de o ființă cu Tatăl, voi sunteți cinstirea martirilor și lauda Bisericii.”

Bibliografie: Eusebiu de Cezareea, *Viața lui Constantin*, PSB 14, EIBMBOR, București, 1991; Sfântul Atanasie, *Scrieri*, Partea a II-a, PSB 16, EIBMBOR, București, 1988; *Pentecostar*, Editura Institutului Biblic București, București, 2012. ❀

**Pr. Popa Ionuț-Florentin,
parohia Seaca de Câmp, Jud. Dolj**